



ČESKÁ REPUBLIKA  
ROZSUDEK  
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci

žalobce: **A. D.**  
státní příslušnost X  
hlášen k pobytu X

proti  
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**  
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2025, č. j. OAM-387/ZA-ZA11-P11-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

**I. Vymezení věci**

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 3. 2025, č. j. OAM-387/ZA-ZA11-P11-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana

podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o azylu“).

## II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul podstatné informace sdělené žalobcem v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žalobcovy azylové žádosti jsou *obavy z případného odvodu do armády a následně do války na Ukrajině*. Za bezprostředně hlavní důvod vstupu do řízení pak žalobce označil *snahu zlegalizovat si svůj pobyt na území*, jelikož mu nebyla prodloužena zaměstnanecká karta ani uděleno vízum za účelem strpění pobytu. Žalobce strávil značnou část svého života v ČR a po návratu do Ruska nebude mít možnost požádat o vízum do ČR.
3. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí rozebral důvody žalobcovy žádosti, přičemž zkonstatoval, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany. Zdůraznil, že žalobce ve vlasti nevyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod a ani nikdy nebyl členem žádné politické strany. Svůj nesouhlas s politikou ruské vlády žalobce ve vlasti ani během pobytu v ČR *veřejně neprezentoval*, a to ani prostřednictvím sociálních sítí. Jeho názor tudíž nemohl být nikomu znám a nemohl mu způsobit žádné problémy.
4. Pokud se týče obavy žalobce *z povolání k výkonu vojenské služby* v ruské armádě, žalovaný zejména uvedl, že na základě dostupných informací o zemi původu je základní vojenská služba v Rusku povinná pro osoby od 18 do 30 let, jež jsou povinny sloužit po dobu 12 měsíců. Jelikož žalobce již dosáhl věku 31 let, nemůže být podle příslušného zákona k výkonu základní vojenské služby povolán a svým mnohaletým pobytem mimo území Ruské federace se tak zjevně této občanské povinnosti vyhnul. Bez řádného výcviku přitom žalobce nemůže být nasazen v jakékoliv bojové operaci. Skutečnost, že ruské orgány nejeví o žalobce (v jakékoliv souvislosti) zájem, potvrzuje, že mu v roce 2022 v době probíhajícího konfliktu na Ukrajině vydaly nový cestovní doklad.
5. Ohledně tvrzení žalobce stran *zasílání písemností na adresu jeho prarodičů* žijících v Rusku žalovaný uvedl, že ani žalobce neví, co bylo obsahem jednotlivých písemností a jestli se skutečně jednalo o předvolání na vojenskou správu. V tomto ohledu žalobce nedoložil ani výzvy, aby se dostavil na poštu. Jelikož pak žalobce žádnou písemnost nikdy nepřevzal, nehrozí mu ani hypotetické problémy. Současně důvod pro udělení azylu či doplňkové ochrany nezakládá ani *účast žalobce na demonstracích v ČR či výpomoc Ukrajinským uprchlíkům*. Žalobce se během pobytu v ČR zúčastnil pouze dvou demonstrací na podporu Navalného, na kterých byl pouhým řadovým účastníkem, přičemž svou účast označil jako ztrátu času. Případná výpomoc žalobce při tlumočení a hledání práce Ukrajincům pak nepředstavuje aktivitu, jež by mohla žalobce v případě návratu do země původu ohrozit.
6. Žalovaný považuje podání azylové žádosti žalobcem za účelové, neboť tento tak učinil teprve *po 13 letech* pobytu v ČR a po neprodloužení či nevydání jiných oprávnění k pobytu. V obavách z návratu do Ruska proto žalovaný vidí záminku ve snaze zajistit si jakýmkoliv způsobem legální pobyt na území ČR. Poněvadž to není relevantní důvod podle zákona o azylu, žalovaný žalobci nevyhověl a mezinárodní ochranu mu v žádné její formě neudělil.

### III. Žaloba

7. Žalobce je přesvědčen, že splňuje podmínky podle § 12 či § 14a zákona o azylu. Uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu v ČR z důvodu strachu z pronásledování pro *zastávání politických názorů*, jelikož se aktivně staví proti ruské agresi na Ukrajině. Současně pak *neuposlechl povolávací rozkaz*, a proto může v Rusku čelit trestu, který bude splňovat definici nelidského zacházení. Pokud by byl žalobce po návratu do Ruska povolán do armády, existuje reálné nebezpečí, že se zúčastní vojenské operace na Ukrajině, při níž jsou páčány válečné zločiny. Jeho navrácení by tak bylo v rozporu se zásadou *non refoulement*.
8. Žalovaný řádně nezjistil skutečný stav věci a neposoudil žalobcův příběh individuálně ve všech jeho souvislostech. Žalobce dlouhodobě odmítá válku rozpoutanou Ruskou federací a po jejím vypuknutí se zúčastnil několika demonstrací proti ní. Současně osobně vypomáhal ukrajinským uprchlíkům s tlumočením, komunikací s úřady či hledáním bydlení. V daném případě se jedná o jasné vyjádření politického názoru, za který by mohl být žalobce ve vlasti pronásledován.
9. Žalobce na podkladu internetových článků a dalších zdrojů obsáhle rozvedl rizika a nebezpečí vlastní služby v ruské armádě a upozornil, že jakékoli vyhýbání se nástupu do základní vojenské služby (zvláště v době mobilizace) je v Rusku trestné. Žalovaný při posouzení otázky hrozby vyslání žalobce do bojů na Ukrajině vycházel z obsahově neúplné *Informace Finské imigrační služby ze dne 22. 8. 2024*, protože jsou jeho závěry vágní a neodpovídají okolnostem příběhu žalobce.
10. Konečně žalobce namítal, že má v ČR silné sociální vazby a je zde zcela integrován. V důsledku sankcí proti Rusku však nemá šanci v ČR kromě mezinárodní ochrany získat *žádné jiné pobytové oprávnění*. Třebaže žalobce požádal o mezinárodní ochranu až 13 let po svém příjezdu do ČR, válka na Ukrajině propukla až v roce 2022, a tedy odůvodněný strach žalobce vznikl až posléze. Kvůli tomu žalobce navrhl, aby zdejší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

### IV. Vyjádření žalovaného

11. Ve rámci vyjádření ze dne 10. 6. 2025 žalovaný popřel důvodnost žalobních námitek. Zdůraznil, že při posuzování žalobcovy azylové žádosti vycházel především z tvrzení žalobce, které učinil v průběhu správního řízení. Tehdy žalobce *nevyjádřil obavy* z návratu do Ruska, jež by souvisely s politickými aktivitami. Obdobně pak z výpovědi žalobce vyplynulo, že tento *doposud neobdržel* mobilizační rozkaz, na jehož základě by mohl být povolán do bojů na Ukrajině. V řízení tvrzené písemnosti žalobce nedokázal *nijak blíže konkretizovat* a nebylo prokázáno, že by jejich obsahem bylo předvolání na vojenskou správu. V žalobě namítané obavy z nerespektování povolávacího rozkazu tak odporují výpovědi žalobce ze správního řízení.
12. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu je povinností žalobce adekvátně prokázat hrozící nástup do armády, příp. vyslání do bojů na Ukrajině. Žalobce však nedoložil povolávací rozkaz ani předvolání k výkonu vojenské služby. Jeho obavy tak žalovaný vnímá jako *předčasné*. Poněvadž je z celého procesu podání žádosti o mezinárodní ochranu v případě žalobce patrná účelovost, setrval žalobce na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a navrhl zdejšímu soudu zamítnutí žaloby.

### V. Správní spis

13. Správní spis sestává zejména ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15. 3. 2024 a protokolu o pohovoru k dané žádosti z téhož dne. Za účelem posouzení aktuální politické a bezpečnostní situace v Ruské federaci a zhodnocení současných vojenských povinností ruských občanů (nejen) v kontextu války na Ukrajině založil žalovaný do správního spisu tyto podklady:
- Informaci Finské imigrační služby: Ruská federace: Situace branců a mobilizace ze dne 22. 8. 2024 (aktualizovaná verze);
  - Informaci OAMP: Ruská federace: Náhradní civilní služba ze dne 21. 3. 2024;
  - Informaci OAMP: Ruská federace: Situace navrátilců do Ruské federace po krátkodobém či dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 8. 7. 2024;
  - Informaci OAMP: Ruská federace: Základní vojenská služba: Účast vojáků základní vojenské služby ve válce na Ukrajině ze dne 21. 3. 2024;
  - Informaci ČTK: Putin podepsal výnos o podzimních odvodech do armády ze dne 30. 9. 2024 a;
  - Informaci OAMP: Ruská federace: Bezpečnostní a politická situace v zemi: Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 8. 7. 2024.
14. S citovanými podklady se žalobce seznámil a po pořízení jejích kopií sdělil, že k nim nemá co dodat. Současně nenavrhl doplnění shromážděných podkladů ani neuvedl jiné skutečnosti či informace, které by měl vzít žalovaný při svém rozhodování v úvahu. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, které je předmětem přezkumu krajským soudem v tomto řízení.

## VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [viz § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
16. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
17. K žádosti žalobce nařídil krajský soud ve věci **ústní jednání**, jež se uskutečnilo dne 27. 1. 2025 za osobní přítomnosti žalobce a zástupce žalovaného. V něm krajský soud především vymezil předmět řízení a vyslechl přednesy účastníků, kteří plně setrvali na svých procesních stanoviscích. Žalobce zdůraznil stěžejní aspekty svého příběhu a uvedl, že status uprchlíka vzniká objektivně až v okamžiku vzniku rizika – v jeho případě vznikl až *v souvislosti s vypuknutím války na Ukrajině v roce 2022*. Jako *nový důvod* svých obav žalobce při jednání soudu označil skutečnost, že aktuálně na území Ruské federace létají ukrajinské drony a rakety a pravidelně zde probíhají i různé jiné válečné operace. Současnou situaci v Rusku je podle žalobce třeba považovat za plnohodnotný válečný stav, což žalovaný odmítl. Následně soud konfrontoval žalobce s některými rozpory v jeho tvrzeních napříč správní žalobou a azylovým řízením (zejm. k otázce

povolávacího rozkazu). Poněvadž účastníci řízení nevznesli žádné důkazní návrhy, zdejší soud dokazování ukončil a po vyslechnutí závěrečných návrhů účastníků přerušil jednání za účelem vyhlášení rozsudku.

18. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
19. Žalobce v žalobě namítal v podstatě dvě samostatné linie svého azylového příběhu, které z jeho pohledu dostatečně odůvodňují potřebu udělení azylu dle § 12 či doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Pro větší přehlednost textu odůvodnění a kvůli jednoduššímu pochopení stěžejních rozhodovacích úvah soudu se krajský soud rozhodl rozčlenit odůvodnění rozsudku do samostatných oddílů odpovídajících jednotlivým linkám žalobceva příběhu.

#### *A) K politickým aktivitám žalobce v ČR*

20. V první řadě se krajský soud zabýval žalobcem namítanými politickými aktivitami na území ČR a tím, zda tyto mohou (ať už samostatně či ve vzájemné souvislosti) představovat zdroj azylově relevantního nebezpečí ve smyslu zákona o azylu či dle kvalifikační směrnice. V tomto ohledu žalobce uvedl, že se během svého pobytu v ČR účastnil *demonstrací*, jejichž cílem bylo především vyjádřit nesouhlas s válkou na Ukrajině, vymezit se vůči politice prezidenta Putina a současně podpořit současné lídry ruské opozice (Alexandra Navalného). Zdejší soud k tomu konstatuje, že tvrzená účast na demonstracích tak, jak ji žalobce ve správním řízení popsal, nenásvědčuje závěru, že by měl být žalobce za své politické aktivity v ČR v případě návratu do vlasti vystaven hrozbě pronásledování či vážné újmy.
21. Krajský soud při posuzování důvodnosti žalobní námitky vycházel zejména z výpovědi žalobce při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15. 3. 2024, v rámci níž žalobce potvrdil, že v případě obou demonstrací, jichž se v průběhu dosavadního pobytu na území ČR zúčastnil, vystupoval jen v pozici *řadového účastníka*. Žalobce k dotazu žalovaného výslovně vyloučil, že by zastával funkci organizátora či byl při realizaci protestů pověřen jinou řídicí, agitační či obdobně významnou funkcí, při níž by jakkoli veřejně vystupoval. Právě pasivní a v konečném důsledku i anonymní role žalobce při citovaných protivládních demonstracích dle zdejšího soudu výrazně snižuje možné riziko, že by se měl žalobce v budoucnu v případě návratu zpět do Ruska dostat do hledáčku místních orgánů a čelit z jejich strany obtížím.
22. V této souvislosti krajský soud odkazuje též na ustálenou judikaturu správních soudů v otázce interpretace důvodů zakládajících udělení mezinárodní ochrany v ČR, která již tradičně vychází z premisy, že pouhá účast žadatele o mezinárodní ochranu na protivládní (či jiné) demonstraci (a to i v domovské zemi žadatele) *není bez dalšího důvodem* pro udělení azylu či doplňkové ochrany (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004-58, či recentní rozsudky zdejšího soudu ze dne 17. 6. 2025, č. j. 33 Az 24/2024-39, či ze dne 30. 9. 2025, č. j. 32 Az 30/2024-24; všechna rozhodnutí jsou dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)).
23. K tomu krajský soud dodává, že v průběhu správního řízení žalobce své obavy z návratu do země původu *vůbec nespojoval* se svou účastí na demonstracích konaných na území ČR a tuto skutečnost nezařadil ani mezi důvody, kvůli nimž požádal v ČR o udělení mezinárodní ochrany (viz poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15. 3. 2024). Ani v žalobě potom žalobce *nevysvětlil*, jaký konkrétní postih či trest mu má

ve vlasti za účast na (blíže nepopsaných) mítincích, jichž se navíc neúčastnil na území Ruské federace, nýbrž v zahraničí, kde dlouhodobě žije, hrozit. Za současné situace proto zdejší soud nespatřuje v uvedených aktivitách dostatečný potenciál k tomu, aby byl žalobce kvůli nim ve vlasti vystaven pronásledování či hrozbě vážné újmy.

24. Stejným způsobem je přitom dle zdejšího soudu třeba nahlížet i na žalobcovu *pomoc ukrajinským uprchlíkům*. V případě poskytování překladatelských služeb při návštěvách úřadů či policie, příp. pomoci při hledání vhodného bydlení či zaměstnání v ČR, nejde o činnost, jež by byla ruskými státními orgány individualizovaně monitorována a sankcionována takovým způsobem, aby bylo možné u žalobce předpokládat existenci odůvodněného strachu z pronásledování dle § 12 či vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Bez doložení konkrétních indicií o tom, že ruské orgány o této žalobcově aktivitě vědí a současně ji považují za politicky nepřátelskou natolik, aby nutně usilovaly o jeho postih, nelze poskytování podpory osobám prchajícím před ruskou válečnou agresí na Ukrajině hodnotit jako azylově relevantní důvod, jakkoliv se bezpochyby z humánního hlediska jedná o velice záslužnou činnost.
25. Konečně podstatná je dle zdejšího soudu i skutečnost, že žalobce uváděnou pomoc uprchlíkům při integraci v ČR poskytoval výhradně v okruhu svých *známých a kamarádů*, tedy nikoliv veřejně v rámci organizovaných humanitárních aktivit, jež by byly volně dohledatelné či jinak zjištěitelné. Vzhledem k tomu, že žalobce dle svého vyjádření nemá osobní profil na internetu a nepoužívá žádné sociální sítě, na nichž by své dobrovolnické aktivity veřejně prezentoval např. za pomoci fotografií či sdílením videí (v této souvislosti srov. zejm. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 5. 2024, č. j. 33 Az 2/2023-38), je pravděpodobnost, že by se o nich mohly příslušné ruské orgány samovolně dozvědět, *prakticky nulová*. Bez veřejné digitální stopy či jiného identifikovatelného zdroje informací je reálná možnost odhalení namítaných humanitárních aktivit žalobce mizivá a nelze ji rozumně předpokládat.
26. Zdejší soud tedy uzavírá, že žalovaný posoudil žalobcovy politicky zaměřené aktivity z hlediska jejich azylové relevance správně, jestli v nich nespatriil důvody pro udělení azylu ani doplňkové ochrany. Tuto námitku žalobce proto krajský soud vyhodnotil jako nedůvodnou.

#### *b) K hrozícímu povolání do armády a nucené účasti ve válce na Ukrajině*

27. Druhá část azylového příběhu žalobce spočívala v tom, že pokud bude nucen vrátit se do vlasti, uplatní se na něho odvodní povinnost k základní vojenské službě, v rámci níž může být vyslán do války na Ukrajině, s níž bytostně nesouhlasí. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný zamítnutím jeho žádosti o mezinárodní ochranu porušil zásadu nenavrácení (tzv. *non refoulement*) a nebezpečí spojené s hrozící účastí v ruské armádě posoudil nesprávně a v rozporu s ustálenou judikaturou soudů v této oblasti. Po důkladném přezkoumání správního spisu a zhodnocení individuálních okolností žalobcova azylového příběhu krajský soud neshledal žalobcem vyjádřené obavy jako důvodné.
28. K předmětu posuzované otázky krajský soud nejprve obecně uvádí, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu výkon základní vojenské služby ani plnění branné povinnosti *nelze* bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č.

- j. 5 Azs 4/2004-49, ze dne 19. 10. 2006, č. j. 3 Azs 396/2005-88, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012-44; obdobně též i recentní usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2024, č. j. 10 Azs 103/2024-29, ze dne 14. 1. 2026, č. j. 6 Azs 118/2025-33, či ze dne 20. 1. 2026, č. j. 22 Azs 259/2025-38). V takovém případě se však musí jednat o vojenskou službu v *regulérní armádě* demokratického právního státu, která je v souladu s vnitrostátním i mezinárodním právem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45).
29. Aby mohla být vojenská služba spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, je zapotřebí (kumulativní) *splnění následujících podmínek*: (i) žadateli ve smyslu čl. 9 odst. 2 písm. e) směrnice 2011/95/EU (tzv. kvalifikační směrnice) hrozí trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby během konfliktu, (ii) výkon této vojenské služby by mohl zahrnovat přímou či nepřímou účast žadatele na páchání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti či jiných vážných nepolitických zločinů nebo činech, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN a (iii) je dána souvislost mezi tímto způsobem pronásledování žadatele a azylově relevantními důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (viz k tomu rovněž rozsudky Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci C-472/13, *Shepherd*, či ze dne 19. 11. 2020 ve věci C-238/19, *E. Z proti Bundesrepublik Deutschland*).
30. Na tomto místě však krajský soud konstatuje, že v řešené věci nebylo třeba se detailně zabývat shora citovanými předpoklady, poněvadž skutkové okolnosti zjištěné v nynější věci s *přiměřenou pravděpodobností* nenasvědčují tomu, že by byl žalobce v případě svého návratu do vlasti povolán k nástupu do základní vojenské služby, resp. mu reálně hrozilo, že bude v rámci výcviku vyslán do bojů na území Ukrajiny. Výpověď žalobce učiněná v azylovém řízení ve spojení s podklady o zemi původu založenými ve správním spisu naopak dle názoru zdejšího soudu takový průběh skutkového děje *zpochybňují* a činí žalobcem namítaný sled událostí *velmi málo pravděpodobným*.
31. Předně krajský soud při svém rozhodování vycházel z faktu, že žalobce již překročil zákonem stanovený *maximální možný věk* osoby, jež je v současnosti povinna absolvovat v Ruské federaci základní vojenskou službu. Zdejší soud má za prokázané, že se žalobce narodil v Jekatěrinburgu dne 24. 9. 1993 (viz bod 7 poskytnutí údajů k azylové žádosti či fotokopie jeho cestovního pasu č. 517267624), a tudíž v době vydání napadeného rozhodnutí (17. 3. 2025) dovršil věku **31 let** (v okamžiku rozhodování krajského soudu je žalobci již **32 let**). Z Informace OAMP: Ruská federace: Základní vojenská služba: Účast vojáků základní vojenské služby ve válce na Ukrajině ze dne 21. 3. 2024 přitom vyplývá, že základní vojenská služba je v Rusku povinná *pouze pro osoby ve věku od 18 do 30 let* (horní hranice byla zvýšena z původních 27 let na 30 let s platností od října 2023). Je tedy zjevné, že v současné době již žalobce ve vlasti nespadá do okruhu osob ohrožených nástupem k výkonu vojenské služby.
32. Zdejší soud dodává, že proti správnosti či aktuálnosti citované informace žalobce v žalobě ani během správního řízení *nic nenamítal* a nepředložil žádné konkrétní důkazy, které by její pravdivost poznatků zpochybňovaly (např. zprávy o tom, že dané kritérium je již neplatné či jej příslušné náborové orgány pravidelně nerespektují). Obdobně skutečnost, že lze aktuálně v Rusku povolat k základní vojenské službě výhradně osoby mladší 30 let, vyplývá i z žalobcem odkazované tematické zprávy rakouského Spolkového úřadu pro záležitosti cizinců a azylu (tzv. *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl*), která opakovaně zdůrazňuje (viz str. 1, 5 či 29), že povinné vojenské službě

podléhají jen ruští státní příslušníci (muži) ve věku mezi 18 a 30 lety. Za zcela totožných podmínek pak lze povolat osobu k výkonu tzv. náhradní civilní služby, pokud jí byla udělena výjimka z absolvování „klasické“ vojenské služby.

33. Konečně krajský soud podotýká, že význam horní věkové hranice 30 let pro povinnost účasti na základní vojenské službě v Ruské federaci má svůj odraz i v judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. např. recentní usnesení ze dne 27. 9. 2024, č. j. 10 Azs 103/2024-29). V citovaném rozhodnutí kasační soud výslovně připustil, že nelze v ČR udělit mezinárodní ochranu žadateli z důvodu obav z povolání do základní vojenské služby, pokud již tento prokazatelně překročil věkovou hranici pro její výkon. V tomto ohledu tedy Nejvyšší správní soud *plně aproboval* názor Městského soudu v Praze, jenž za těchto okolností naplnění důvodů pro udělení azylu neshledal (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2024, č. j. 20 Az 58/2021-111).
34. Jako druhý hlavní důvod, proč žalobci ve vlasti reálně výkon základní vojenské služby nehrozí, spatřuje zdejší soud ve skutečnosti, že žalobci *nebyl doručen povolávací rozkaz*, příp. jiný srovnatelný dokument, kterým by mu byla uložena povinnost nastoupit vojenskou službu. Na tomto místě krajský soud nutně zdůrazňuje, že žalobní argumentace, dle níž žalobce neuposlechl povolávací rozkaz, protože mu ve vlasti hrozí přísný trest, je v *přímém rozporu* s jeho dřívějšími vyjádřeními učiněnými ve správním řízení. Tehdy žalobce vypověděl, že na adresu jeho prarodičů žijících v Rusku byly zaslány pouze výzvy, aby se dostavil na poštu. Sám žalobce však nemá tušení, co je obsahem písemností, které si má vyzvednout, a k výslovnému dotazu žalovaného nedokázal odpovědět, jestli se dané písemnosti obsahově týkají právě vojenské služby či naopak čehokoliv jiného.
35. Pokud se týče té části azylového příběhu, že u prarodičů žalobce v poslední době *zvonili nějací lidé*, zdejší soud konstatuje, že dle výpovědi žalobce sice má tato situace trvat už dva roky, nicméně prarodiče z důvodu svého zdravotního stavu nikdy nikomu neotevřeli a s nikým (ohledně žalobce) nekomunikovali. Za těchto okolností proto krajský soud spatřuje v námitce, že se žalobce aktuálně obává postihu za neuposlechnutí (již doručeného) povolávacího rozkazu, především *snahu o gradaci* jeho azylového příběhu tak, aby nově dosáhl standardu potřebného pro udělení azylu ve smyslu § 12, potažmo doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Změny v azylovém příběhu, jejichž cílem je dodatečně zvýraznit či významově posílit jeho podstatné okolnosti, jsou podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu považovány za nežádoucí a zpravidla mají negativní dopad na hodnocení věrohodnosti příběhu jako celku (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2009, č. j. 7 Azs 63/2009-96).
36. Především *absence povolávacího rozkazu* (nebo jiného individualizovaného dokumentu směřujícího k zapojení žalobce do vojenských struktur) odlišuje nyní projednávanou věc od případů jiných žadatelů původem z Ruské federace, jejichž příběhy byly ve výsledku z hlediska potřeby udělení azylu či doplňkové ochrany v ČR shledány důvodné. Judikatura správních soudů tradičně klade důraz na prokázání (či alespoň osvědčení) existence oficiálního aktu coby relevantní skutečnosti svědčící o reálnosti hrozby nuceného výkonu vojenské služby (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2024, č. j. 1 Azs 253/2023-31, či též žalobcem namítaný recentní rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 1. 2025, č. j. 33 Az 11/2024-43). Tento rozhodující prvek v případě žalobce chybí, což se nepříznivě promítá do hodnocení jeho azylového příběhu.

37. Shora předestřené úvahy vedou krajský soud k závěru, že žalovaný uchopil podstatu žalobcova příběhu správně a klíčová azylově-relevantní tvrzení posoudil v souladu s ustanoveními zákona o azylu i kvalifikační směrnice. S čím se však zdejší soud při svém posouzení ztotožnit nemohl, je odůvodnění žalovaného týkající se zjevné účelovosti žádosti žalobce z důvodu, že tento svou žádost podal *až po 13 letech pobytu* mimo území Ruské federace, potažmo vstupu do ČR. Takto pojatou argumentaci shledal krajský soud jako zavádějící, jelikož v případě potřeby mezinárodní ochrany vznikající na místě (tzv. mezinárodní ochrana *sur place*) ve smyslu § 28 odst. 7 zákona o azylu se z podstaty věci předpokládá vznik důvodů pro udělení mezinárodní ochrany *až během pobytu v hostitelském státě* (srov. např. recentní rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2025, č. j. 5 Azs 332/2024-48).
38. Pokud tedy žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR až v souvislosti s vypuknutím války na Ukrajině, jež plnohodnotně započala invazi vojsk Ruské federace na ukrajinské území až dne 24. 2. 2022, *nelze* dovozovat, že žalobce podal azylovou žádost se zpožděním 13 let. V daném případě je zřejmé, že odstup mezi vznikem rozhodných důvodů a faktickým podáním žádosti činil *nanejvýš 2 roky*, což samo o sobě zjevnou účelovost nesignalizuje. To však *nevylučuje* možnost dovozovat účelovost žádosti žalobce na základě toho, že se k jejímu podání odhodlal až v návaznosti a bezprostředně po tom, co mu nebylo prodlouženo stávající povolení k pobytu na území ČR, resp. nesplnil podmínky pro vydání jiného pobytového titulu dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů.
39. Na tomto místě pak zdejší soud dodává, že při hodnocení důvodnosti podané žaloby v souladu s § 32 odst. 9 zákona o azylu přihlédl též k *nově vzneseným tvrzením* žalobce učiněným při ústním jednání dne 27. 1. 2025, kdy žalobce jako další důvod obav z návratu do vlasti označil ukrajinské (zejména dronové) *útoky na území Ruské federace*. K tomu krajský soud uvádí, že ukrajinské útoky na území Ruské federace obecně nelze (na rozdíl od invaze ruských vojsk na Ukrajinu) chápat jako *totální konflikt*, protože jako takové postihují především pohraniční regiony a míří zpravidla na konkrétní vojenské či logistické cíle. Zjevně tedy nemají potenciál ohrozit bezpečnost všech ruských obyvatel napříč celou zemí. Žalobce přitom před svým vycestováním z vlasti pobýval ve městě Jekatěrinburg, které je od nejbližší ukrajinské hranice vzdáleno vzdušnou čarou více než 1 500 km. V této situaci se tak krajskému soudu skutečnost, že by se žalobce jako civilista v případě svého návratu do této oblasti Ruska mohl stát obětí ukrajinského útoku, *nejeví vůbec jako reálně pravděpodobná*.
40. V neposlední řadě pak krajský soud neshledal důvodné námitky žalobce směřující proti kvalitě ve věci shromážděným podkladům rozhodnutí. Zdejší soud je přesvědčen, že soubor podkladů založený ve správním spisu z kvantitativního i kvalitativního hlediska *naplňuje požadavky* kladené Nejvyšším správním soudem (srov. především rozsudky ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81). Rozsah a obsah shromažďovaných informací o zemi původu se vždy odvíjí od konkrétních sdělení žadatele o mezinárodní ochranu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2011, č. j. 2 Azs 28/2011-82, či též usnesení ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024-31). V nyní řešené věci je zřejmé, že jednotlivé podklady pokrývají příběh žalobce v celé jeho šíři a umožňují řádně posoudit všechny tvrzené okolnosti.

41. Co se potom konkrétně týče namítaných nedostatků zprávy *Finské imigrační služby aktualizované ke dni 22. 8. 2024*, krajský soud uvádí, že daná zpráva je (oproti své původní verzi ze dne 31. 1. 2023, která je krajskému soudu známa z dosavadní rozhodovací činnosti), zpracována *kvalitněji* a obsahuje konkrétní informace nejen o aktuální situaci branců na území Ruské federace, nýbrž dostatečně podrobně hodnotí též průběh mobilizace a praktiky a nátlakové postupy používané náborovými orgány při nabízení profesionálních vojenských kontraktů. Citovanou informaci navíc žalovaný použil při hodnocení situace v zemi původu pouze *podpůrně* ve spojení s dalšími podklady, jež na situaci žalobce věcně dopadají (viz zejména informaci OAMP: Ruská federace: Základní vojenská služba ze dne 21. 3. 2024).
42. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobcův azylový příběh nevykazuje znaky nezbytné pro udělení mezinárodní ochrany a reflektuje spíše snahu o legalizaci pobytu, která však pojmově s důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany nesouvisí. Jelikož pak dle zjištěného skutkového stavu věci žalobci reálně povinnost nástupu do vojenské služby nehrozí, nezabýval se soud podrobně podmínkami výkonu služby v ruské armádě, hrozbou převelení na Ukrajinu ani otázkou sankcí připadajících v úvahu v situaci, pokud by žalobce nástup do vojenské služby odmítl.

## VII. Závěr a náklady řízení

43. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
44. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani náhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

## Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. ledna 2026

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.  
samosoudce

